

PROGRAMOVÉ PRIORITY

30 rokov sa na Slovensku realizuje centralistické riadenie krajiny. Tento systém má za následok zanedbané a vylúdené regióny, najväčší únik mozgov zo všetkých 27 krajín EÚ a zlyhávanie Slovenska vo všetkých oblastiach – zdravotníctvo, školstvo, hospodársky rast, podpora mladých rodín, starostlivosť o seniorov atď. . Našartovať regióny môžeme len tak, že ich necháme, aby sa rozhodovali sami, ako budú naplňovať potreby svojich občanov. Okrem prenosu kompetencií však musíme regiónom poskytnúť aj financie na tieto kompetencie. Máme pripravenú podrobnú reformu regiónov aj s odpoveďami na otázky ktoré kompetencie a aké peniaze majú byť presunuté na regióny, aby sa samosprávy mohli spravovať samé a aby boli schopné naplniť potreby občanov a ponúknuť im kvalitné služby. Máme programové tézy aj pre ďalšie kľúčové oblasti, ktoré potrebujú reformy – sociálna oblasť, zdravotníctvo, školstvo., veda, výskum a inovácie. Zároveň sa venujeme prierezovým témam ako je podnikateľské prostredie, právny štát, ale aj kultúra s akcentom na podporu kultúrneho priemyslu a reforma štátnej a verejnej správy.

JABLKO podporí tvoj REGIÓNY

Regiónom chceme dať viac kompetencií a viac peňazí. Regióny najlepšie vedia pomenovať svoje potreby, nie úradníci z bratislavských ministerstiev. Vytvoríme silné regióny, ktoré budú schopné ponúknuť svojim občanom kvalitné služby a mladým príležitosti. Využijeme na to množstvo eurofondov, ktoré uvoľníme z komplikovanej úradníckej siete ministerstiev a pošleme ich tam, kam v skutočnosti patria – do regiónov.

JABLKO zlepší ZDRAVOTNÍCTVO

Dobudujeme sieť všeobecných a ambulantných lekárov tak, aby bola dostupná pre všetkých, v každom regióne. Odstránime zbytočné papierovačky a nahradíme to zdigitalizovanými informáciami, ktoré uľahčia prácu lekárom aj sestram. Zdravotným sestram vrátime ich význam v systéme starostlivosti o pacienta, zrušíme podmienku vysokoškolského vzdelania a ich administratívne nevoľníctvo. Lekárom vytvoríme kvalitné pracovné podmienky, aby sa mohli naplno venovať pacientom a vlastnému vzdelávaniu sa.

JABLKO sa zastane SLABŠÍCH

Vieme čo treba spraviť, aby sa človek na Slovensku nebál zostarnúť, ochorieť, či mať deti. Zlepšíme prístup na trh práce matkám, aktívnym seniorom a ľuďom so zdravotným postihnutím a vytvoríme spravodlivejšiu sociálnu sieť, kvalitné sociálne služby a adresné dávky.

JABLKO skvalitní VZDELÁVANIE

Dobudujeme kapacity v škôlkach a podporíme vznik firemných škôlok a detských skupín. Na Pedagogické fakulty začneme robiť výber, nie nábor a kvalitným učiteľom vytvoríme výborné pracovné podmienky, zvýšime ich ohodnotenie a ich spoločenský status. Na štúdium na kvalitných zahraničných univerzitách poskytneme študentom štátne štipendiá s podmienkou, že po ukončení štúdia sa vrátia domov, na Slovensko.

JABLKO vytvorí lepšie prostredie pre zamestnávateľov aj zamestnancov

Prepojíme vzdelávanie so skutočnými potrebami trhu práce. Máme pripravené inovatívne reformy, ktoré zastavia ekonomický prepád Slovenska. Živnostníci a podnikatelia musia mať dlhodobu pocit právnej istoty a jasných pravidiel. V priaznivom a predvídateľnom podnikateľskom prostredí sa darí aj zamestnancom.

REGIONÁLNY ROZVOJ

Problém:

Pomoc určená samosprávam má veľký význam, hlavne vidieckym a/alebo malým obciam. Aktuálne túto pomoc poskytujú najmä (ale nielen) regionálne centrá MIRRI a SE. Majú poskytovať komplexný servis a poradenstvo v oblasti eurofondov, dotácií a sociálnej ekonomiky. Očakávaním hlavne zo strany MIRRI bolo zjednodušenie prístupu k eurofondom a prílev užitočných a pripravených projektov do regiónov.

Žiaľ očakávané výsledky sa nedostavili. Obce sa týmto orientujú na veľké investičné projekty, a to je v poriadku – budovať a modernizovať infraštruktúru. Avšak samosprávy nepracujú s celým potenciálom obce, ktorý veľakrát bez potreby množstva peňazí dokáže zlepšiť život obyvateľov. Problém tkvie v tom, že v regionálnych centrách chýbajú odborníci na plánovanie rozvoja, s relevantnými odbornými skúsenosťami. Zväčša sú pozície v regionálnych centrách politicky obsadzované alebo sa na novovytvorené miesta presúvajú ľudia z iných dožívajúcich národných projektov.

Riešenie:

Preto aby bol cieľ regionálnych centier dosiahnuteľný, je potrebné trvať na tom, aby v nich pracovali a odborne radili ľudia, ktorí téme rozumejú a sú preukázateľnými odborníkmi v danej oblasti. Dokážu pracovať s dátami a hlavne dokážu pracovať v teréne.

Problém:

Obec najlepšie vie, čo občanov trápi, aké sú rozvojové plány a ak je možné zlepšiť život v obci podnikateľskou činnosťou, je obecný sociálny podnik na to ideálnym nástrojom. Peniaze, ktoré by obec vynaložila na platbu za služby dodávateľom, takto ostávajú v obci a slúžia na jej rozvoj, a je jedno, či je to stavebná činnosť, či pomocné práce, či ochrana životného prostredia a zveľaďovanie zelene a budovanie vodozádržných opatrení či dažďových záhrad, poskytovanie adresných sociálnych služieb a podobne.

Najväčšou prekážkou rozhodnutia obce založiť si sociálny podnik je, že im pribudnú starosti a nebude ho mať kto riadiť, alebo, že nebudú mať dostatok práce a nezarábia ani na plat manažéra a znova celý problém padne na hlavu starostu. Nehovoriac o tom, že plány k predmetu činnosti bývajú nereálne a kladú vysoké požiadavky na počiatkové investície. A malé obce ani nemajú šancu založiť sociálny podnik, väčšinou majú iba nezamestnaných ale nemajú personálne ani finančné zdroje.

Riešenie:

Jedným z dobrých riešení by mohli byť finančné stimuly, ktoré by mali za naštartovali zakladanie sociálnych podnikov na mikroregionálnej úrovni, kde sa spájali spoločné zdroje a potreby.

Ďalším riešením môžu byť zdieľané manažérske jednotky, ktoré by poskytovali svoje odborné manažérske zručnosti viacerým malým podnikom, aby boli udržateľné a zmysluplné.

PODNIKATELSKÉ PROSTREDIE

Problém: Najväčším „deformátorom“ podnikateľského prostredia je v súčasnosti štát.

Štát nevie/nechce vyrovnať hospodáriť, preto je nútený udržiavať vysokú úroveň zdanenia práce a príjmov fyzických a právnických osôb. Tomu sa podriadilo správanie zamestnancov a rovnako aj zamestnávateľov, čo dlhodobo deformuje podnikateľské prostredie

Štát dlhodobo nedokáže efektívne využívať eurofondy, čo sa negatívne prejavuje na znižovaní našej konkurencieschopnosti (najvypuklejšie sa to prejavuje na zaostávaní vo vede a výskume),

Štát nevie zadať, zrealizovať a kontrolovať finančne náročné projekty (tunely, diaľnice, ...) – tým podporuje druhotnú platobnú neschopnosť deformujúcu podnikateľské prostredie najmä v stavebníctve,

Vzdelávací systém, za ktorý jednoznačne štát zodpovedá, už desaťročia deformuje trh práce tým, že „produkuje“ absolventov, ktorých oficiálne vzdelanie nie je kompatibilné z požiadavkami zamestnávateľov,

Riešenie:

Podporujeme zavádzanie limitov verejných výdavkov a ďalších opatrení smerujúcich s cieľu do troch rokov vyviesť Slovensko z pásma „vysoké riziko“ v ukazovateli rozpočtovej zodpovednosti do pásma „stredné riziko“.

Navrhujeme postupne znižovať daňové a odvodové zaťaženie práce.

Súčasťou štrukturálnej reformy regiónov je zmena logiky čerpania eurofondov, rozhodovacie právomoci chceme priblížiť k tým ľuďom, ktorých sa príslušné investície, opatrenia a zmeny týkajú.

Po vzore Project Management Offices (PMO), ktoré zodpovedajú za prípravu a realizáciu veľkých investícií v komerčnej sfére, navrhujeme vznik „štátneho PMO“.

Podporíme takú reformu vzdelávacieho systému, ktorá už v horizonte štyroch rokov začne prinášať prvé pozitívne výsledky zlepšujúce trh práce.

Problém: Podnikateľské prostredie stále viac dopláca na nedostatok kvalitnej pracovnej sily.

Na krivení podnikateľského prostredia má stále väčší dopad efekt vyplývajúci z „odlivu mozgov“ (nemáme na mysli len vysokoškolsky vzdelaných ľudí, ale rovnako tak remeselníkov, zdravotníkov, ...),

Malí (nedobrovoľní) živnostníci tým, že akceptujú svoj živnostenský stav napriek tomu, že sú vo podstate „zamestnanci“, pomáhajú kompenzovať chyby súčasného nastavenia trhu práce (vysoké zdanenie práce, znížená pružnosť pracovného trhu, vysoké príplatky, ...)

Časť zamestnancov a malých živnostníkov sa podieľa na deformovaní podnikateľského prostredia tým, že dobrovoľne akceptuje odmenu, ktorá sa skladá z dvoch častí: (1) oficiálna mzda a (2) „v hotovosti“.

Riešenie:

Urobíme všetko, čo bude v našich možnostiach preto, aby sme spomalili a zastavili odchod našich ľudí do zahraničia a to tak študentov, ako aj tých, ktorí sú v produktívnom veku. A naopak, potrebujeme nájsť riešenie, ktoré umožní postupný návrat časti týchto ľudí späť na Slovensko.

Nedobrovoľní živnostníci sú jednou z najohrozenejších skupín v rámci ľudí, ktorí predávajú svoju prácu, preto zmeníme legislatívu upravujúcu živnostenské podnikanie tak, aby sa toto riziko zmiernilo (zdravotná starostlivosť, dôchodky, ...).

Problém: Svoj diel „viny“ majú na súčasnom stave podnikateľského prostredia aj zamestnávateľa.

Firmy často optimalizujú daňový základ v miere, ktorá by nebola, ak by podnikateľské prostredie nedeformovali sadzby vysoké sadzby daní a odvodov,

Menšie firmy sa „bránia“ prejsť súčasný limit pre platcu DPH – získavajú tým konkurenčnú výhodu voči tým, čo DPH platia a nechcú sa jej vzdať (napriek tomu, že strácajú na DPH na vstupe),

Firmám, ktoré by sa dali zaradiť medzi start-up firmy, sa na Slovensku zatiaľ nedarí, čo negatívne pôsobí na konkurencieschopnosť a výkonnosť slovenskej ekonomiky (v porovnaní s Českom, Poľskom, nehovoriac o iných vyspelých krajinách).

Investície do vedy a výskumu na podnikovej úrovni firmy nerobia v rozsahu, aký by si vyžadovala súčasná situácia.

Riešenie:

Oživíme a zatriktívnimi myšlienkou superodpočtu pre firmy, ktoré investujú do vedy a výskumu,

Vytvoríme legislatívne a ekonomické prostredie, ktoré bude schopné konkurovať okolitým štátom pri rozvoji start-up podnikov,

Znížime daň z dividend a zachováme alebo mierne zvýšime daň z príjmu právnických osôb,

Podporíme zvýšenie limitu na povinné platenie DPH pre živnostníkov a na výšku paušálnych výdavkov na dlhodobu udržateľnú úroveň.

SOCIÁLNA OBLASŤ

Problém: Tisíce ľudí a rodín v našej spoločnosti sa nachádza v chudobe, ktorá sa prehĺbila aj vďaka súčasným krízam

Neexistencia adresných a systémových foriem pomoci týmto ľuďom pri prekonávaní ich problémov so základnými životnými potrebami, bývaním a dopadov energetickej krízy a inflácie plošné poskytovanie rôznych foriem pomoci aj majetným.

Riešenia:

- a) zaviesť ochranu spotrebiteľov pred energetickou chudobou,*
- b) poskytovať adekvátny príspevok na bývanie,*
- c) zvýšenie motivácie a zavedenie nových druhov a foriem pomoci, napr. pravidelné potravinové balíčky, vyššia podpora osamelých rodinných opatrovateľov, riešenie situácie ľudí žijúcich vo vylúčených komunitách,*
- d) zvýšenie efektivity a účelu sociálnych dávok vyplácaním na účet prostredníctvom tzv. e-pay kariet a tým aj odbremenenie samosprávy,*

Problém: Kto sa postará o našich seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím odkázaných na pomoc iných osôb ?

- a) absencia efektívneho a komplexného systému prepojenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti, t. j. dlhodobej starostlivosti, vrátane poddimenzovaného financovania
- b) nedostatok opatrovateľov a zdravotných sestier, chýbajú tisíce zamestnancov v zdravotníctve a v sociálnych službách, neadekvátne odmeňovanie
- c) ohrozenie práv odkázaných občanov a život v nedôstojných podmienkach

Riešenia:

- a) prepojiť organizačne, metodicky ako aj finančne oba systémy*
- b) pripraviť kvalitnú reformu financovania systému*
- c) zaviesť štátnu dávku na starostlivosť/odkázanosť a tým podporiť aj rozvoj terénnych (vrátane opatrovateľskej služby) a ambulantných služieb a znížiť tlak na pobytové služby*
- d) zvýšiť sociálny a spoločenský status zamestnancov v systéme*

Problém: Chceme zomierať dôstojne a za podmienok, ktoré si želáme.

- a) neexistencia konkrétnych právnych podmienok na uplatňovanie inštitútu predchádzajúceho prania/vopred vyslovených želaní, ak nastane situácia, že človek nevie rozhodovať o sebe napr. v stave demencie, pri ochorení v terminálnom štádiu,
- b) poskytovanie neželanej medicínskej starostlivosti a riziká aj trestného stíhania pre zdravotníckych zamestnancov,

Riešenia:

Schválenie a uplatňovanie legislatívy, ktorá ochráni tak pacienta ako aj lekárov.

ODLIV MOZGOV VS. PRÍLIV TALENTOV

Problém: odliv mozgov

20% maturantov, predovšetkým so silnejším ekonomickým rodinným zázemím, odchádza študovať na zahraničné vysoké školy, z toho až 78% do Českej republiky. Títo študenti sú náš ľudský kapitál, ktorý sa realizuje v zahraničí, zakladá startupy, vedie výskumné projekty a uplatňuje sa v kvalifikovaných profesiách.

Riešenie:

Navrhujeme podporiť študentov zo slabšieho socio-ekonomického prostredia, aby im bolo umožnené na ktorejkoľvek vysokej škole v zahraničí (Európe) formou pôžičky, ktorá sa zmení na grant v prípade, ak sa po štúdiu zaviažu na 5 rokov vrátiť žiť na Slovensko. V opačnom prípade bude študent pôžičku splácať zo zahraničia. Takéto schémy sú v zahraničí bežné.

Problém: príležitosti po návrate.

Slovensko nedokáže konkurovať pracovnými ponukami Pražskej, Viedenskej, či Berlínskej business scény. Zároveň je to ale inovačný brownfield, kde je možné realizovať množstvo potrebných reforiem a projektov na zlepšenie kvality života, vzdelávania, podnikania a podobne.

Riešenie:

Po vzore Litovského projektu „Create Lithuania“ navrhujeme zriadenie agentúry konzultačných tímov (podobne ako Útvar hodnoty za peniaze), ktorých zamerajú na riešenie konkrétneho problému v štátnej alebo verejnej správe. Tímy budú mať plnú podporu úradníkov a budú pod záštitou odborných grantov z verejného aj neverejného sektora.

Problém: Kontakty s diasporou

Aktuálne sa v zahraničí nachádza odhadom až 300000 Slovákov a Sloveniek. O miliónoch emigrantov a ich potomkov z minulosti ani nehovoriac. Podobný problém trápí Írsku republiku, ktorá má len 5 miliónov obyvateľov, ale Írov a ich potomkov je vo svete až 60 miliónov.

Riešenie:

Po vzore projektu GLOBAL IRISH alebo Emmigrant Support Programme navrhujeme posilnenie vzťahov s Diasporou. Forma bude vychádzať z analýzy aktuálne dostupných nástrojov a delegovaním financií a právomocí na rôzne organizácie a združenia v zahraničí. Udržiavaním vzťahov v úspešnými podnikateľmi a manažérkami v zahraničí zvyšujeme pravdepodobnosť domácej investície, udržiavaním vzťahov všeobecne zvyšujeme pravdepodobnosť návratu do domovskej krajiny.

ZDRAVOTNÍCTVO

Problém: Nedostatok zdravotníckych pracovníkov

Zdravotnícki pracovníci uprednostňujú prácu v zahraničí pre výhodnejšie platobné a pracovné podmienky

Riešenie:

- *motivačný príspevok pri nástupe do práce – pred skončením skúšobnej doby vyplatenie príspevku po dohode medzi zamestnávateľom a zamestnancom o pokračovaní v pracovnom úväzku na určitú dobu (3 roky).*
- *motivačné štipendium počas štúdia na vysokej škole eventuálne strednej zdravotníckej škole- hradenie nákladov na štúdium(knihy, atď.), cestovné náklady, náklady na ubytovanie okrem stravy, po skončení štúdia povinnosť zamestnať sa v štátnom ústavnom zdravotníckom zariadení - 1 alternatíva pracovať 5 rokov po nástupe do pracovného pomeru.*
- *po dosiahnutí atestácie z odboru pracovať v štátnom ústavnom zdravotníckom zariadení na území Slovenskej republiky 4 roky.*

Problém: Nedostatok ambulantných zdravotníckych pracovníkov

Zdravotnícki pracovníci v ambulantnej zdravotnej starostlivosti sú tesne pred dosiahnutím alebo už dosiahli dôchodkový vek, nedostatok odborných ambulancií.

Nepomer financovania zdravotníckych pracovníkov medzi ambulatnou a ústavnou zdravotnou starostlivosťou.

Riešenie:

Atestácia po 3 rokoch vzdelávania len pre ambulatnú zdravotnú starostlivosť vo všetkých odboroch na princípe všeobecných lekárov a lekárov pre deti a dorast z 5 rokov na 3 s novými učebnými osnovami.

Problém: Katalóg výkonov Každá poisťovňa má vlastný katalóg výkonov a rozdielne platby za jednotlivé výkony.

Riešenie:

Centrálny register výkonov a platieb za výkony rešpektovaný zdravotnými poisťovňami a ústavnými/ ambulantnými zdravotníckymi zariadeniami.

Problém: DRG systém

Platby od zdravotných poisťovní nezodpovedajú reálnym nákladom a naceneniu výkonu.

Riešenie:

Spustenie systému platby za výkony od zdravotnej poisťovne podľa DRG ev. navýšenie cien za jednotlivé výkony.

Problém: Centrálna obstarávanie liekov a zdravotníckeho materiálu

Nákup liekov a zdravotníckeho materiálu zdravotníckymi zariadeniami s rozdielnymi cenami často nevýhodnými pre zdravotnícke zariadenie.

Riešenie:

Cez riadne, čestné Verejné obstarávanie, zabezpečiť systém aby nedochádzalo ku korupcii pri Verejnom obstarávaní, zrýchliť systém Verejného obstarávania.

DUŠEVNÉ ZDRAVIE

Problém: Naša spoločnosť nevenuje dostatočnú pomoc ľuďom so zdravotným znevýhodnením, ako sú osoby s duševnou nepohodou, osoby s PAS a s ďalšími zdravotnými znevýhodneniami

- a) nepripravenosť spoločnosti na tento problém,
  - b) neexistencia štatistických údajov o osobách so zdravotným postihnutím,
- neexistencia systémového riešenia: chýba diagnostika, včasná intervencia, nezvládnuté vzdelávanie týchto ľudí, neexistujúca alebo len minimálna následná intervencia a nepripravenosť zamestnávateľov zamestnávať ľudí so zdravotným znevýhodnením.

Riešenie:

- a) *štatistické zisťovania: syndróm PAS, duševné zdravie, ďalšie znevýhodnenia, Z: samospráva, spolupracuje s odbornými zdravotnými ambulanciami*

- b) *komplexný systém starostlivosti o osoby s PAS a iným zdravotným znevýhodnením a osoby s duševno nepohodou, celý systém pomoci koordinuje samospráva a zodpovedá za sieťovanie naprieč rezortmi, ide hlavne o včasnú diagnostiku, včasnú intervenciu, vzdelávanie a prípravu ľudí so zdravotným znevýhodnením na nezávislý život v komunite a na trh práce, Z: samospráva + príslušné rezorty*
- c) *vytvorenie kancelárie prvého kontaktu, kde občan dostane základné sociálne poradenstvo (ide o informovanie občanov, kde a na koho sa obrátiť s jeho problémom, aké služby sú v regióne, a pod.), je súčasťou komplexného systému starostlivosti, Z: samospráva*

Problém: Naša spoločnosť nevenuje potrebnú pozornosť duševnému zdraviu občanom

- a) *neexistuje žiadna prevencia alebo len minimálna na ochranu duševného zdravia,*
- b) *v školách nadmerné očakávania od žiakov aj zo strany školy aj zo strany rodičov,*
- c) *šikana v školách,*
- d) *preťaženosť ľudí na pracoviskách,*

slabá intervencia: nedostatok psychologických centier, poradní, psychiatrov a psychológov, intervencia sa robí hlavne ústavnou formou.

Riešenie:

- a) *výchova, vzdelávanie a osveta v oblasti duševného zdravia – zapojiť samosprávy, školy, zamestnávateľov,*
- b) *BOZP na pracoviskách zamerať nie len na fyzickú bezpečnosť osoby ale aj na psychickú, Z: štát zabezpečí legislatívu, zamestnávateľa realizujú v praxi*
- c) *Poradenské centrá a psychologické poradne, zamerané na prevenciu a následne podľa potreby aj na intervenciu, za ich vytvorenie zodpovedá samospráva spolu s rezortmi v sociálnej z dravotnej oblasti,*
- d) *Prechod z ústavnej intervencie na ambulatnú – súvisí s bodom c)*
- e) *Vytvoriť lepšie podmienky pre prácu psychiatrov a psychológov – vtiahnuť ich do systému*

PRÁVNY ŠTÁT

Problém: Stav úrovne **právneho štátu** a dôvera občanov v **justíciu** a jej orgány je na nízkej úrovni. Príčinou nedôvery občanov v nezávislosť a objektívnosť súdnictva sú predovšetkým: zdĺhavá vymožitelnosť práva a preukázaná korupcia sudcov.

Riešenie:

Efektívnejšiu činnosť a rýchlejšie rozhodovanie súdov docielime špecializáciou a elektronizáciou pri ich rozhodovaní, dôveryhodnosť sudcov zvýšime dôslednejším uplatňovaním etických princípov sudcov a bezpečnostných previerok sudcov prostredníctvom NBU a Súdnej rady, a to najmä kontrolou majetkových pomerov sudcov. Prípadné závažné disproporcie budú riešené podnetom pre konanie na Najvyšší správny súd, s možnosťou až zbavenia funkcie sudcu.

Problém: Občanov znepokojuje stav a **system riadenia prokuratúry**, okrem iného vzbudzujú nedôveru nenáležité zásahy generálneho prokurátora formou uplatňovania § 363 Trestného poriadku do politicky sledovaných trestných káuz.

Riešenie:

*V podmienkach súčasného stavu bude nevyhnutná hĺbková reforma **prokuratúry** pre jej správne fungovanie. Súčasná právna úprava totiž nechráni prokuratúru pred jej politizáciou, preto bude nevyhnutné posilniť garancie nezávislosti prokuratúry (zriadením Rady prokurátorov SR podľa vzoru Súdnej rady), vytvoriť prísny etický kódex pre prokurátorov, upraviť kompetencie GP vo vzťahu k § 363 Trestného poriadku tak, aby toto jeho rozhodnutie nebolo konečné a zriadil sa voči nemu mimoriadny opravný prostriedok.*

Problém: v oblasti legislatívy (tvorby zákonov) v snahe upútať pozornosť voličov, dochádza často k neodborným zásahom zo strany zákonodarcov, tzv. „legislatívnej smršti“. Bez riadneho legislatívneho pripomienkového konania sa tak menia zákony, či dokonca ústava, čo spôsobuje často závažné hospodárske a spoločenské dôsledky.

Riešenie:

Bude nevyhnutné limitovať legislatívnu iniciatívu poslancov kontrolnými mechanizmami. Pri novelizácii zákonov zaviesť riadny medzirezortný pripomienkový proces a pri akýchkoľvek návrhoch na zmenu ústavy zaviesť systém „ex-ante“, ktorým by bol zákonodarca povinný ešte pred schvaľovacím procesom požiadať ústavný súd o stanovisko, či je návrh novely ústavne konformný

STARTUP

Problém: Zamestnanecké akcie.

Začínajúce podniky s vysokým potenciálom rastu a expanzie si nevedia dovoliť platiť kompetetívne mzdy zamestnancom, ale pracujú s motiváciou budovať firmu s vysokou pridanou hodnotou, maržovosťou a potenciálnym úspechom. Tento aspekt sa snažia riešiť poskytnutím podielu na úspechu vo forme zamestnaneckých akcií, teda ESOP (Employee Stock Options Plan), ktoré je ale na Slovensku veľmi rigidné, zložité na vystavenie a navyše aj neprímerane zdaňované.

Riešenie:

Inšpirované českým startupovým hnutím ESOP ASAP. Cieľový stav: Jednoduchá spoločnosť na akcie dokáže rýchlo po nástupe zamestnanca vypísať nové akcie cez portál Slovensko.SK.

Akcie by nemali podliehať neúmernému daňovému zaťaženiu v prípade ich predaja, alebo pri predaji spoločnosti. Maximálne prípustné daňové zaťaženie je 15%, podobne ako v okolitých štátoch

Problém: Startup nation standard

Startupy v Európe narozdiel od veľkých a relatívne homogénnych spojených štátov čelia 27 komplexným legislatívnym prekážkam v momente ich rastu cez hranice. Európska Komisia si uvedomuje členitosť inak jednotného trhu. Z tohto dôvodu vyvolala iniciatívu SNS, ktorá zjednodušuje zakladanie a expanziu startupov cez hranice, prijímanie investícií, vystavovanie startupových víz podnikateľom z tretích krajín, dostupnosť kapitálu, mentoringu, networkingu, a všeobecnej podpory, rýchle zakladanie podnikateľských entít (100 euro za novú sro do dvoch dní), akceptáciu zahraničných zakladajúcich zmlúv, priťahovanie talentov a podobne.

Riešenie:

Navrhujeme detailne analyzovať a prijať do Slovenskej legislatívy všetky opatrenia vyplývajúce z iniciatívy Startup Nation Standart a stať sa tak súčasťou európskeho trhu, na ktorom dokážu jednoduchšie vyrásť globálne projekty.

Problém: Startup Visa

Všetky okolití krajiny už dnes súťažia o talenty. Na Slovensku nemáme špičkové univerzity, ktoré by boli predpokladom vzniku univerzitných hardtech spinoffov, teda startupov s vysokou vedeckou pridanou hodnotou, nemáme ani množstvo úspešných „unicornov“, popri ktorých by mohli v skúsenostiach z celosvetového podnikania vyrásť noví budúci zakladatelia ďalších firiem a investori.

Riešenie:

Navrhujeme tento čas rozvoja ostatných oblastí podporujúcich vedu a výskum tým, že začneme budovať program STARTUP VISA SLOVAKIA, ktorý bude robiť promo zahraničným zakladateľom startupov, podporovať ich v usídlení na Slovensku, získavaní financií a talentov.

